

นรกแตก

แสดงธรรมโดย หลวงปู่เทสก์ เทสรังสี

วัดหินหมากเป้ง

ด.พระพุทธานุภาพ อ.ศรีเชียงใหม่ จ.หนองคาย

วันนี้จะเทศน์ถึงเรื่อง **นรกแตก** ให้ฟัง พอพูดถึง **นรก** ใครก็กลัวทุกคน แต่ยังไม่เห็นนรกเลยสักที มันใหม่เผาผลาญสัตว์อยู่ตลอดเวลาตลุดตลุดคืน นรกไม่ใช่มันจะเรียกเอาตัวของเราไป แต่เราตลกไปเองต่างหาก เหตุที่จะไม่ให้ตคนรกรนั้นมีอยู่ แต่เราไม่มีการป้องกันตัว

ความโกรธ เกิดขึ้นในใจในตัวของเรา มันร้อนอยู่ตลอดเวลา ยืน เดิน นั่ง นอน ในอิริยาบถทั้งปวงหมด เป็นไฟเผาตลอดเวลา คนที่โกรธมากจึงอายุสั้น ตายเร็ว ถ้ายังไม่ตายก็ถูกไฟเผาอยู่นั้นแหละ ความโกรธนั้นมันเกิดจากความไม่พอใจเรียกว่า **ปฏิกษะ**

นรกแตก คือว่า ความโกรธ ความไม่พอใจมันร้อนเต็มที่แล้ว มันแตกกระจายออกไป เห็นสิ่งต่างๆ แล้วไม่พอใจไปทั้งหมด วัตถุสิ่งของใดๆ ที่อยู่รอบด้านรอบตัวของเรา เห็นเป็นพิษเป็นสงไปหมด ผู้คนต่างๆ ที่อยู่รอบตัวของเรา แม้แต่ญาติมิตร พวกพี่น้องของเรา มีบิดามารดาเป็นต้น ก็เห็นเป็นภัยหมดอันนั้นแหละ หม้อนรกแตก

มันแตกออกมาจากใจ แล้วก็กระจายไปทั่วทุกแห่งหน ไหม้ดลลดหมด เรียกว่า นรกแตก มันแตกเป็นหม้อเล็กหม้อน้อยออกไป นั่นแหละใครไม่รู้จักนรก ให้ดู เสีย ให้เข้าใจเสีย

นรก คือความโกรธ ความโกรธนี้เมื่อมีในตัวของเราแล้ว เราไม่อดกลั้นมันเลย ปล่อยกระจายออกภายนอก ไหม้เผาผลาญไปทั่วบ้านทั่วเมือง ไฟไหม้ป่าเขา ยังสามารถดับได้ แต่ไฟภายใน ไฟนรกตรงนี้ไม่ดับเลยสักที รถดับเพลิงสัก ๑๐ คันก็มาเถิด ยิ่งฉีดเข้าใส่เท่าไร ยิ่งกระพือไฟขึ้นใหญ่โต

คำว่า "นรก" เป็นคำบาลี แปลว่า นรชน คือคนเรานี้แหละ ทุกๆ คนมีอยู่แล้ว ไม่ต้องไปดูที่อื่นไกล ดูตัวของเราก็แล้วกัน เวลามันโกรธขึ้นมา มันมีดมีดหมดทุก สิ่งทุกอย่าง ท่านเรียกว่า **นรกโลกันต์** คือมีดมีดหมด ไม่เห็นแสง เห็นแต่ด ะอะไรเลย

เคยได้ยินจากคัมภีร์ปุระณะอันหนึ่ง กล่าวถึงเรื่องพระโมคคัลลา บิดามารดาของท่านเป็นผู้มีมิจฉาทิฐิ พระโมคคัลลาอบรมธรรมาณอย่างไรก็ได้ผล เมื่อ มารดาตายไปแล้วไปตกรนรกหรือไปตกที่ไหนก็ไม่ทราบ พระโมคคัลลาท่าน เป็นพระผู้ที่มีฤทธิ์มีเดชมาก ท่านเที่ยวไปในสวรรค์ ก็ไปพบคนที่ทำบุญทำทาน ผู้เป็นญาติพี่น้อง คนรู้จักที่เคยอยู่บ้านนั้นๆ หมุนั้นๆ ไปเที่ยวนรกก็ไปเห็นสัตว์ นรก พวกเขาได้ร้องขอพระโมคคัลลว่า ญาติพี่น้องของข้าพเจ้าชื่อนั้นๆ อยู่ บ้านนั้นเมืองนั้น ขอให้พระโมคคัลลาช่วยไปบอกข่าวแก่ญาติของเขา ท่านก็นำเอาข่าวสารมาบอกพวกญาติของเขาที่ยังเป็นมนุษย์อยู่นี้

แต่ท่านหามารดาของท่านไม่พบ "เอ ! ไปอยู่ที่ไหนกันนี่" ท่านจำเป็นจะต้อง ค้นนรก เพื่อจะหามารดา ท่านมีฤทธิ์มากท่านไปค้นหาทุกซอกทุกมุม ท่านไปถึงไหน ไฟนรกตรงนั้นดับไปหมด ท่านค้นหาเท่าไรๆ ก็ไม่เห็น ไฟนรกยัง เหลืออยู่นิดเดียว เท่าแสงหิ่งห้อย ท่านเอาไฟนรกนั้นหอบปลายจีวรกลับขึ้นมา เมืองมนุษย์ด้วย ตอนเช้าท่านก็ออกบิณฑบาตคนมาใส่บาตร ถูกไฟนรกของ ท่านล้มละลายหมดเลย แต่ตัวของท่านไม่เป็นอะไร

นี่ ลองฟังดูซิ ถ้าหากเป็นจริงอย่างในคัมภีร์นั้นว่าไว้ก็ชอบกลเหมือนกัน เกจิอาจารย์ท่านประพันธ์ไว้เป็นของสำคัญมาก น่าคิดเหมือนกัน พระโมคคัล ลลาท่านมีฤทธิ์มีเดชมาก ท่านไปถึงไหนไฟนรกดับตรงนั้น แต่ดับไม่หมดยัง เหลือนิดเดียว เท่าแสงหิ่งห้อย ท่านนำมาในเมืองมนุษย์ ผู้คนทนไฟนรกนั้น ไม่ได้ล้มตายหมด ท่านจึงได้เอากลับคืนไปทิ้งในนรกของเก่า ไฟนรกก็เลยลุก กลับคืนมาอีก มันไม่ดับหมดสักที ทำอย่างไรมันก็ไม่ดับ

เมื่อเป็นอย่างนี้ พวกเราจะทำอย่างไรกัน ? มันแตกแล้วทำอย่างไรมันจึง จะดับ ? มันแตกแล้วยิ่งกระจายออกไปใหญ่ กระจายไปหมดทั่วทุกหนทุกแห่ง ญาติพี่น้อง รวมทั้งสิ่งสารพัดทั้งปวงหมดในรอบๆ นั้น เตือดร้อนกันไปหมดเลย มันกระจายออกไป เผาผลาญไหม้ไปหมดทุกสิ่งทุกอย่าง ทั้งสิ่งที่มีวิญญาณ และไม่มีวิญญาณ ไม่เหลือทั้งนั้น

จะเห็นบางคนพอโกรธขึ้นมา ถ้วยชามทิ้งขว้างหมด แตกกระจัดกระจาย ถ้วยชามเหล่านั้นมันทำอะไรให้คน ? มันมีวิญญาณอะไร ? ทำไมไปจับมันขว้างหมดละ นั่นแหละไฟนรกเผา แม้แต่ของไม่มีจิตวิญญาณก็เผาหมด

ท่านสอนให้ดับไฟนรก ต้องเอาที่ต้นตอของมันจริงๆ จังๆ ต้นตอของนรกจริงๆ คือ ใจ ถ้าเราเห็นใจแล้ว มันไม่มีอะไรหรอก ไฟนรกก็ดับ ความโกรธก็ไม่มี เช่นว่า เราโกรธพอกำหนด สติ เห็น ใจ เราเท่านั้น ความโกรธนั้นหายไปเลย ความโลภ ความหลง ความมานะทิฐิก็เหมือนกัน หากเราเข้าไปเห็นตัวใจแล้วของเหล่านั้นดับหายไปหมด

ใจ คือตัวเป็นกลาง ไม่เอนเอียงไปในอดีต ในอนาคต ไม่คิดนึกอะไร นิ่งเฉยอยู่ตัวนั้นแหละเป็น **ใจ เราดับไฟตรงนั้นเลย** ไม่ต้องใช้เครื่องฉีด ตรงเข้าไปตรงนั้นเลยทีเดียว คือตรงเข้าถึงใจ ที่มันเป็นกลางนั้นเลย

แต่มันดับไม่หมดทีเดียวนะ เหมือนกับที่โบราณจารย์ท่านเปรียบเทียบเอาไว้ว่า พระโมคคัลลดาบับไม่หมด เอาติดมานิดเดียวนั้นแหละ อันที่นิตเดียวนั้นมนุษย์บุ่ฤษนเห็นเข้า ล้มตายระเนระนาด ละลายไปหมด ไฟอันนั้นพิษมันร้ายแรงมาก ท่านหมายถึง **ความโกรธ** นั้นแหละ แม้จะน้อยนิดเดียวก็ตาม พอมันโกรธขึ้นมาแล้ว มันอาจจะล้มทุกสิ่งทุกอย่างระเนระนาดได้

ความโกรธไม่มีตัว ไม่ทราบที่ตั้งอยู่ในสถานที่ใด ใครเป็นพ่อเป็นแม่ของมันก็ไม่ทราบ ใครเป็นพี่เป็นน้องมันก็ไม่ทราบ แต่มันเกิดขึ้นมาเอง เกิดขึ้นมาแล้วก็ขยายกว้างขวางออกไป แพร่พันธุ์ลูกๆ หลานๆ กว้างขวางมาก ได้แก่ **มานะทิฐิ** ถือตงถือตัว เกิดอะไรต่างๆ ได้สารพัดทุกอย่าง ออกมาจากความโกรธความไม่พอใจทั้งนั้น

อาตมาเคยเที่ยวป่ารุกขมูลแต่ก่อนนี้ เลยจะเล่าให้ฟังสักหน่อย มีพระผู้ใหญ่ท่านถาม เวลานั้นท่านฝึกฝนนอนอยู่ใต้ร่มไม้ อาตมาเดินผ่านไป ท่านเรียก "คุณเทศก์มานี่" ท่านอยู่องค์เดียว ก็เลยเข้าไปกราบท่าน ท่านนอนอยู่บนเก้าอี้ยาว ท่านพูดว่า "พระอรหันต์ท่านยังมีกิเลสอยู่หรือ ?" "มีครับ" อาตมาก็ไม่ทราบตอบออกไปตั้งแต่เมื่อไร ไม่รู้ตัวเหมือนกัน ท่านก็เลยนิ่ง "เอ! ทำไมหนอเราจึงไปพูดอย่างนั้น"

สักพักหนึ่งก็ถามอีก "เธอมีดาบอยู่ในมือ อาวุธเธอมีอยู่ในมือ เธอจะฆ่าเขาได้ไหม ?" "ได้ครับ" เอ ! ตอบซ้ำสองไปอีกแล้ว มันตอบโดยที่ไม่ได้คิดนึก จึงมาคิดถึงตนของตน เอ! มันไม่สมควรนา ตอนสำนวนกับพระผู้ใหญ่ ไม่สมควรเลย ดืออยู่หรือที่นี้ไม่มีใคร มี ๒ องค์เท่านั้น แล้วจึงค่อยอธิบายให้ท่านฟัง "มีหอกมีดาบอยู่ในมือ กระทบสามารถจะตีจะฆ่าเขาได้ แต่กระทบไม่ฆ่า **เพราะเห็นโทษของการฆ่า มันเป็นโทษจึงไม่สามารถที่จะฆ่าเขาได้**" อธิบายได้เท่านั้น ก็มีพระมหาองค์หนึ่งเดินด้อมๆ เข้ามาหาท่าน อาตมากราบแล้วก็เลยลุกหนี จนป่านนี้ยังจำไม่ลืมเลย คำพูดอันนั้น

อวัยวะ มือ เท้า ฯลฯ มีอยู่ทุกคนนั้นแหละ สามารถที่จะฆ่าจะแกงเขาได้ แต่ว่า

เราะมัดระวังสังวร สारรวมกาย วาจา ใจ จึงไม่สามารถที่จะทำได้ ไม่สามารถที่จะฆ่าจะแกงเขาได้ ก็เลสอันนั้น ถ้าเอาออกมาใช้เมื่อไร ก็ใช้ได้เหมือนกัน มันเหมือนแก่นนั้นแหละ แต่ท่านผู้วิเศษทั้งหลายท่านไม่ใช่ ก็เลสยังอยู่เท่าเท่า หู ตา จมูก ลิ้น กาย มันก็ยังคงอยู่เท่าเท่า มันประสบพบเห็นสิ่งต่างๆ ก็เท่าแก่นนั้นแหละ ไม่ใช่ท่านไม่มีหู ไม่มีตา ไม่มีแขน ไม่มีอวัยวะต่างๆ ท่านมีเหมือนกันกับพวกเรา แต่ท่านเป็นผู้สารรวมแล้ว ท่านระวังแล้วตลอดเวลา

เหตุ นั้น พวกเราฝึกหัดปฏิบัติอยู่นี้ ก็ปฏิบัติเพื่อให้มันขานขานาญ ในเรื่องการ **สารรวมระวัง** เมื่อมีอะไรมากระทบเข้าเพื่อไม่ให้เกิดความเดือดร้อน เพื่อไม่ให้เกิดความวุ่นวายขึ้นมา ไม่ให้มันขุ่นขื่นมานั่นเอง ให้มันใสแจ๋วอยู่ตลอดเวลา มันจึงจะพ้นจากทุกข์ พ้นจากนรก

ถ้ามีอะไรมากระทบบีบเวลาใด เกิดขุ่นมัวขึ้น เกิดประหัดประหาร ฆ่าฟันกันด้วยประการต่างๆ เกิดดาเกิดว่ากันขึ้น มันเป็นเหตุให้เดือดร้อนทั้งตนและคนอื่น เหตุ นั้นจึงควรระวังทุกๆ คน เป็นมนุษย์อยู่หมู่มาด้วยกัน มันต้องมีการกระทบ จะอยู่บ้าน หรืออยู่ที่ไหนก็ตามเกิด ให้คอยระวังอยู่ตลอดเวลา **การระวังสังวร พระพุทธเจ้าจึงทรงสอน ให้พากันทำให้นักหนา ให้พากันรักษานักหนา**

มีเรื่องเล่าไว้ว่า ลูกศิษย์คนหนึ่งไปเรียนในทศปาโมกข์ถึง ๓ ปี เรียนอะไรก็ไม่ได้ ลูกศิษย์คนนั้นเรียนลำบากมาก มันท้อเหลือเกิน อาจารย์เลยบอกว่า "เอาเถิด เรียนมากไม่ได้ก็ตามเถิด เรียนคำเดียวก็เอาละ คือเรียน "อด" " คำเดียวเท่านั้นแหละ จึงสำเร็จกลับคืนมาได้เลย

พระพุทธเจ้าก็ตรัสเทศนาเหมือนกัน ความอดกลั้น เป็นตปะอย่างยิ่ง คือ ระวังกิเลสได้

ทางโบราณทำสอนว่า ก่อนจะทำอะไรลงไปให้มันสับสนเสียก่อน ที่นี้มันไม่ทันนับ สิบนะซี มันออกไปก่อน วาจา มันเร็วที่สุด ใจยังเร็วกว่านั้นอีก มันอยากจะพูด ซ้อนๆ กัน ๒-๓ คำนั้นนะ ตรงที่มันออกไปไม่ทันใจ พอพูดหยาบคายออกไปแล้ว มันก็เป็นเหตุให้ร้อนแล้วที่นี้ เรานะร้อนกว่าคนอื่นเสียด้วยซ้ำ

อาตมาจึงบอกว่า นี่แหละ **นรก** ไม่ใช่อื่นไกล **ระวังดับนรกตรงนี้ได้แล้ว มัน อยู่สบาย ไม่ต้องไประวังดับที่อื่น** ที่ว่านรกอยู่ใต้ดินนั้น ที่จริงแล้วไม่ใช่ หรอก ความเลวทราม ความต่ำช้าของจิตใจนั้นมันต่ำ เขาจึงเรียกว่าอยู่ใต้ดิน จึงว่านรกอยู่ใต้ดิน พูดถึงนรกก็ซึ้งไปข้างล่างที่ดินเลย

ส่วนจิตใจที่ตึงาม มันเบา มันสูง เขาจึงเรียกว่า **ชั้นสวรรค์** มันสูงจึงอยู่ข้างบน พูดถึงสวรรค์ก็ซึ้งขึ้นไปข้างบน

อันความเป็นจริงแล้ว **นรก สวรรค์** อยู่ที่ตัวของเรานี้แหละ อย่างที่อธิบายให้ฟัง ในเบื้องต้น **นรก** แปลว่า **นรชน** นรชนมีในที่ใด นรกมีในที่นั้น ไม่ต้องไปหาที่อื่น ไปหาที่อื่นไม่เห็นหรอก จะไปหาที่ไหนๆ ก็ไม่เห็น มันอยู่ในตัวคนนี่ทั้งนั้น ครั้นตัวของเราไม่เป็นนรกแล้ว ก็หมดเรื่อง **นรก** ใต้ดินก็ไม่มีนรก

วันนี้อธิบายเท่านี้ละ เอิ๊วๆ

พระธรรมเทศนา ของหลวงปู่เทสก์ เทสรังสี
วันที่ 17 กันยายน พ.ศ.2525